

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

DOM

2020-03-21

Meddelad i Stockholm

Sida 1 (5)

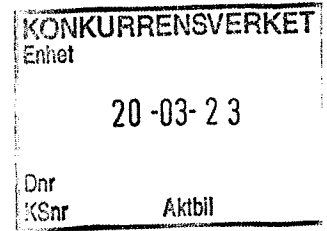
Mål nr

1818-20

SÖKANDE

Akrima Bygg AB, 556182-6099

Ombud: Advokat Anna Ulfsson
Advokatfirman Ulfsson AB
Box 5102
102 43 Stockholm

MOTPART

Kyrkogårdsförvaltningen i Stockholm stad
Box 9
121 25 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Kyrkogårdsförvaltningen i Stockholm stads yrkande om att målet ska avskrivas.

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och förordnar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 1206975

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd33.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	-	måndag–fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Kyrkogårdsförvaltningen i Stockholm stad (kommunen) har genomfört upphandlingen ”av om- och nybyggnad Norra begravningsplatsen”. Upphandlingen genomfördes som ett förenklat förfarande enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Av ett tilldelningsbeslut daterat den 13 januari 2020 framgår att kommunen beslutade att anta Peab Sverige ABs anbud.

Akrima Bygg AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har skett. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin ansökan för de bl.a. fram följande. Kommunen har låtit Peab, som tilldelades kontrakt i upphandlingen, komplettera sitt anbud i strid med LOU. Peabs anbud var inte komplett varför det skulle ha förkastats och därmed inte beaktats vid utvärderingen. Det är uppenbart att det redan av upphandlingens ursprungliga dokumentation klart framgår att arbetena vad gäller tak, fasad och stålstomme med pelare och balkar för hus 1 och hus 2 ingår i entreprenaden. Det är därför inte möjligt att komma till en annan slutsats än att dessa arbeten skulle inkluderas och prissättas i anbudet. Om kommunen hade genomfört en korrekt utvärdering hade bolaget tilldelats kontraktet. Bolaget har därmed lidit eller i vart fall riskerat att lida skada av överträdelsen. Grunden för andrahandsyrkandet är att upphandlingsdokumenten varit så otydliga att anbudsgivarna inte har haft samma förutsättningar att lämna sina mest konkurrenskraftiga anbud. Bolaget har lidit eller i vart fall riskerat att lida skada av överträdelsen varför skäl för ingripande föreligger.

Kommunen bestrider att bolagets ansökan ska vinna bifall och för bl.a. fram följande. Den anbudsgivare, Peab Sverige AB, som tilldelats kontraktet, har lämnat ett komplett anbud och har efter en korrekt genomförd förhandling av inlämnat anbud uppvisat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Skäl till ingripande föreligger därmed inte i denna upphandling. Kommunen

yrkar vidare att förvaltningsrätten avskriver ärendet så att upphandlingen kan avbrytas och en ny upphandling kan genomföras. Den senaste förlängningen av anbuden i den aktuella upphandlingen (med nytt förlängt giltighetsdatum t.o.m. den 14 februari 2020) meddelades i ett informationsmeddelande den 2 december 2019 till samtliga anbudsgivare via upphandlingsportalen Tendsign.com. Då inte längre några giltiga anbud föreligger är det därmed inte heller möjligt att meddela ett nytt tilldelningsbeslut vilket innebär att det enda återstående alternativet är att avbryta upphandlingen för att därefter genomföra en förnyad upphandling där marknadens samtliga aktörer får möjlighet att lämna anbud.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan om avskrivning

Kommunen för fram att det inte längre föreligger några giltiga anbud och att det därmed inte heller är möjligt att meddela ett nytt tilldelningsbeslut.

När en upphandlande myndighet är klar med utvärderingen av anbuden och har fattat ett tilldelningsbeslut bör inte det förhållandet att den i förfrågningsunderlaget angivna giltighetstiden löpt ut innebära att upphandlingen inte kan avslutas (se t.ex. Kammarrätten i Jönköpings dom i mål nr 3521-08).

Giltighetstiden för anbuden i upphandlingen löpte fortfarande när det aktuella tilldelningsbeslutet fattades. Mot bakgrund av detta bedöms det saknas skäl att skriva av målet från vidare handläggning med anledning av att giltighetstiden för anbuden nu gått ut.

Är upphandlingsdokumenten tillräckligt tydliga?

Kommunen har i målet bl.a. fört fram att arbetet med fasad för Hus 1 och 2 har beskrivits i den omfattning kommunen behöver få utfört och avsett på ritning A-40.1-2.0300, ritning A-40.3-2.0001, ritning A-40.2-3.0100 samt OBS A-R38. Samma arbete har också, fastän i mer begränsad omfattning,

beskrivits i en rambeskrivning. Entreprenadrättsligt innebär detta att det är frågan om motstridiga uppgifter i förfrågningsunderlaget då rambeskrivningen och ritningarna enligt den rangordning som gäller enligt 1 kap. 3 § ABT 06 har samma rang.

Bolaget för i detta avseende fram att för det fall förvaltningsrätten, liksom kommunen, skulle anse att kommunens upphandlingsdokument är motstridiga strider de mot transparensprincipen i LOU. Bolaget har lidit eller i vart fall riskerat att lida skada av denna otydlighet.

I en upphandling enligt LOU ska samtliga villkor och bestämmelser för tilldelningsförfarandet vara klart, precist och entydigt formulerade så att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare ska kunna förstå den exakta innebörden av dessa och tolka dem på samma sätt (se t.ex. EU-domstolens dom C-27/15, Pippo Pizzo, p. 36). Av svensk rättspraxis följer att ett förfrågningsunderlag ska vara så tydligt som möjligt, men att det inte alltid behöver vara optimalt utformat för att kunna godtas (se Högsta förvaltningsdomstolens refererade avgörande RÅ 2002 ref. 50).

Kommunen har dels genom ritningar och bilder med tillhörande beskrivningar, dels genom en redogörelse i text i en handling benämnd programhandling bygg daterad den 19 juni 2019, beskrivit vad som ska ingå i upphandlingen.

Under rubriken "allmänna uppgifter i entreprenaden" i programhandling bygg anges bl.a. följande. Allmänt gäller att totalentreprenören i samråd med beställaren/byggherren projekterar och detaljlöser byggnadsutförande inom ramen för de specificerade föreskrifter beträffande material och utförande etc. som anges i beskrivningar, A-ritningar, samt övriga handlingar. I upphandlingsdokumentets punkt AFB.311 anges att anbudet i sin helhet ska uppfylla förfrågningsunderlagets krav och villkor och omfatta hela åtagandet. Reservationer accepteras inte.

Utredningen i målet ger stöd för att upphandlingsdokumenten beskriver samma arbete i entreprenaden på minst två olika sätt. Mot bakgrund av vad som förts fram i målet bedömer förvaltningsrätten att en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudsgivare också kunnat tolka upphandlingsdokumentationen på olika sätt. Utredningen i målet ger även stöd för att anbudsgivarna, under upphandlingsförfarandet, faktiskt gjort olika tolkningar av förfrågningsunderlaget. Upphandlingsdokumenten kan mot bakgrund av detta inte anses vara tillräckligt tydliga för att uppfylla kraven i LOU. Det finns därför skäl att ingripa mot upphandlingen.

Vilken typ av ingripande är lämpligt?

En rättelse av upphandlingen skulle nödvändigtvis innebära en tillämpning av de upphandlingsvillkor som förvaltningsrätten ovan förklarat vara så otydliga att de strider mot LOU. Det kan därför inte anses vara tillräckligt med en rättelse i detta fall (jfr RÅ 2008 not 26).

Har bolaget riskerat att lida skada?

Bristen i upphandlingsdokumentationen innebär att det med utgångspunkt i upphandlingsdokumenten inte går att avgöra vilken anbudsgivare som ska tilldelas upphandlingen. Eftersom bolagets anbud inte antagits får de anses ha riskerat att lida skada pga. bristen. Samtliga förutsättningar för att ingripa mot upphandlingen är därmed uppfyllda. Bolagets ansökan ska därför bifallas och upphandlingen ska göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Johan Gefvert

Rådman

Föredragande juristen David Torenfält har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

